

УДК 338.28:330.5

JEL Classification: M15, M30, L86

ШЕВЧЕНКО І. О.¹, ПЕРЕСЕЛКОВ В. І.²

ЦИФРОВІЗАЦІЯ І ПІДПРИЄМНИЦТВО: ОСНОВНІ АСПЕКТИ СЬОГОДЕННЯ

DOI: <https://doi.org/10.32620/cher.2024.4.14>

Постановка проблеми. Сучасний світ стрімко змінюється під впливом цифрових технологій. Усі сфери життя, зокрема підприємництво, зазнали суттєвих трансформацій. Ще нещодавно традиційний бізнес спирався на традиційні, фундаментальні методи управління, маркетингу та комунікацій, насьогодні в умовах сталого розвитку підприємці стикаються з викликами цифрової епохи та мають адаптуватись до нових реалій. Цифровізація стала одним із головних рушіїв розвитку економіки, зокрема в Україні. Вона дозволяє оптимізувати бізнес-процеси, відкривати нові ринки збуту, покращувати якість обслуговування клієнтів і значно підвищувати конкурентоспроможність підприємств. Проте разом із новими можливостями цифровізація створює і певні виклики, які потребують швидкої адаптації та впровадження нових стратегій. *Мета дослідження* Мета дослідження полягає у визначенні основних аспектів взаємодії цифровізації та підприємництва шляхом виокремлення переваг, викликів та перспектив розвитку такого поєднання. *Об'єкт дослідження* – процес взаємодії цифровізації та підприємництва. *Методи, використані в дослідженні* – ними стали сучасні способи і принципи наукового пізнання, загальнотеоретичні та специфічні методи дослідження, що дозволило розкрити процес цифровізації в підприємстві. *Основною гіпотезою дослідження* стало припущення щодо можливості удосконалення традиційного підприємництва шляхом впровадження цифровізаційних аспектів. *Виклад основного матеріалу дослідження.* В роботі приділено увагу процесу цифровізації та підприємництва. Шляхом розкриття основних аспектів авторами виокремлено ключові позитивні аспекти, які полягають у автоматизації, аналізі великих даних, застосуванні штучного інтелекту, підвищенні продуктивності праці, тощо. Водночас, автори дослідження роблять наголос на необхідності розкриття ризиків пов'язаних з цифровізаційним процесом в підприємницької діяльності, а саме: загрози кібербезпеки, регуляторні обмеження, супротив змінам, тощо. З упевненістю авторами відзначено стабільність сучасних тенденцій та трендів, які чітко проглядаються та впливають на розвиток бізнесу. *Оригінальність та практична значимість дослідження* підтверджується можливістю використання певних висновків на підприємствах які наразі поступово впроваджують цифровізацію. *Висновки та перспективи подальших досліджень.* Цифровізація стала невід'ємною частиною розвитку сучасного підприємництва. Вона відкриває нові можливості для зростання, підвищення ефективності та конкурентоспроможності бізнесу. Однак, щоб досягти успіху в цифровій економіці, підприємцям необхідно бути гнучкими, готовими до змін і постійно адаптувати свої стратегії до нових умов ринку. Комплексний погляд на цифрову трансформацію показує, що мегатренд цифровізації не лише несе з собою прогресивні технологічні інновації, але й ставить перед компаніями нові виклики. Щоб вижити в змаганні за цифрову досконалість, необхідно розробити цифрову стратегію майбутнього, яка враховує не лише поточні події, але й довгострокові перспек-

¹ Шевченко Ірина Олександрівна, д-р екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та бізнес адміністрування, Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут", м. Харків, Україна.

Shevchenko Iryna, Doctor of Economics Science, Associate professor, Associate professor of the Management and business administration Department, National Aerospace University «Kharkiv Aviation Institute», Kharkiv, Ukraine.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8188-3551>

e-mail: Irina_shev4enko@ukr.net

² Переселков Володимир Ігорович, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність 051 Економіка, Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут", м. Харків, Україна.

Pereselkov Volodymyr, first (bachelor) level of higher education, specialty 051 Economics, National Aerospace University "Kharkiv Aviation Institute", Kharkiv, Ukraine.

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-9986-4124>

e-mail: v.i.pereselkov@student.khai.edu

ктиви. Сталий розвиток цифровізації вимагає гнучкої адаптації корпоративної культури та структур до постійно мінливого цифрового ландшафту.

Ключові слова:

цифрова екосистема, бізнес-процеси, штучний інтелект, цифрові технології, цифрові інструменти.

DIGITIZATION AND ENTREPRENEURSHIP: KEY ASPECTS OF TODAY

Problem statement. The modern world is rapidly changing under the influence of digital technologies. All spheres of life, including entrepreneurship, have undergone significant transformations. Until recently, traditional business relied on traditional, fundamental methods of management, marketing and communications, today in the conditions of sustainable development, entrepreneurs face the challenges of the digital age and have to adapt to new realities. Digitalization has become one of the main drivers of economic development, in particular in Ukraine. It allows you to optimize business processes, open new markets, improve the quality of customer service and significantly increase the competitiveness of enterprises. However, along with new opportunities, digitalization also creates certain challenges that require rapid adaptation and implementation of new strategies. *Purpose of the study.* The purpose of the study is to determine the main aspects of the interaction of digitalization and entrepreneurship by identifying the advantages, challenges and prospects for the development of such a combination. *The object of the study* is the process of interaction of digitalization and entrepreneurship. *The methods used in the study* were modern methods and principles of scientific knowledge, general theoretical and specific research methods, which allowed us to reveal the process of digitalization in entrepreneurship. *The main hypothesis of the study* was the assumption of the possibility of improving traditional entrepreneurship by introducing digitalization aspects. *Presentation of the main material of the study.* The work pays attention to the process of digitalization and entrepreneurship. By revealing the main aspects, the authors identified key positive aspects, which consist in automation, big data analysis, the use of artificial intelligence, increasing labor productivity, etc. At the same time, the authors of the study emphasize the need to disclose the risks associated with the digitalization process in entrepreneurial activity, namely: cybersecurity threats, regulatory restrictions, resistance to change, etc. The authors confidently noted the stability of modern tendencies and trends, which are clearly visible and affect business development. *The originality and practical significance* of the study is confirmed by the possibility of using certain conclusions at enterprises that are currently gradually implementing digitalization. *Conclusions and prospects for further research.* Digitalization has become an integral part of the development of modern entrepreneurship. It opens up new opportunities for growth, increasing business efficiency and competitiveness. However, to achieve success in the digital economy, entrepreneurs need to be flexible, ready for change and constantly adapt their strategies to new market conditions. A comprehensive view of digital transformation shows that the megatrend of digitalization not only brings with it progressive technological innovations, but also poses new challenges for companies. To survive in the competition for digital excellence, it is necessary to develop a digital strategy for the future that takes into account not only current events, but also long-term prospects. Sustainable development of digitalization requires flexible adaptation of corporate culture and structures to the ever-changing digital landscape.

Keywords:

digital ecosystem, business processes, artificial intelligence, digital technologies, digital tools.

Постановка проблеми. Сучасний світ стрімко змінюється під впливом цифрових технологій. Усі сфери життя, зокрема підприємництво, зазнали суттєвих трансформацій. Ще нещодавно традиційний бізнес спирався на традиційні, фундаментальні методи управління, маркетингу та комунікацій, на сьогодні в умовах сталого розвитку підприємці стикаються з викликами цифрової епохи та мають адаптуватись до нових реалій. Цифровізація стала одним із головних рушіїв розвитку економіки, зокрема в Україні. Вона дозволяє оптимізувати бізнес-процеси, відкривати нові ринки збуту, покращувати якість обслуговування клієнтів і значно

підвищувати конкурентоспроможність підприємств. Проте разом із новими можливостями цифровізація створює і певні виклики, які потребують швидкої адаптації та впровадження нових стратегій.

Мета статті. Мета дослідження полягає у визначенні основних аспектів взаємодії цифровізації та підприємництва шляхом виокремлення переваг, викликів та перспектив розвитку такого поєднання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В умовах цифровізаційного середовища та трансформації традиційних процесів до цифрових існує багато наукових здобутків вчених, а саме Бутко М. П. [1] в своїй

роботі приділяє увагу інноваційним технологіям в бізнесі. Гатило, В. та Шевченко, І. [2] та Міщенко Д., Бабинін Д, Вдовічев А. та Верстяк О. [8] в своїх роботах розглядають як саме в бізнесі трансформується логістика під впливом цифровізації. В своїй роботі Гончарук, А. В. [3] виокремлює можливості та виклики для підприємництва від впровадження цифровізації. Дослідження Ємельянова В. М. [4] розкриває роль фінансових технологій та цифровізації бізнесу. Паламарчук, І. В. [5] в роботі досліджує вплив цифрових трансформацій на розвиток підприємництва в Україні. В своїй доповіді на міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна візія та виклики глобалізації» Шевченко І. О. [7] підкреслила важливість впровадження стратегії сфери цифрової трансформації бізнес-середовища України за для модернізації існуючих процесів.

Так, дійсно існуюча кількість наукових робіт є достатньо великою, проте постійні реформи та трансформації зумовлюють розкриття взаємодії цифровізації та бізнесу під призвою переваг, виклик та тенденцій сьогодення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Цифровізація, як процес впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у діяльність підприємств має на меті забезпечити конкурентоздатність бізнесу. Цифрова революція знаменує собою історичний перелом у глобалізації, яка докорінно змінила спосіб життя та роботи. Це епоха, що характеризується сучасними технологіями та цифровим мережним зв'язком, які формують ядро постійних соціальних змін і підвищення ефективності. Ця трансформаційна сила є основою для розвитку цифрового майбутнього. Компанії та люди стикаються з проблемою адаптації до нових обставин і використання цифрових інноваційних можливостей. Основним завданням є підвищення ефективності бізнесу, оптимізація витрат, автоматизація рутинних процесів і покращення взаємодії з клієнтами. Цифрова трансформація охоплює такі ключові аспекти як:

Автоматизація бізнес-процесів. Багато підприємств використовують спеціалізовані програми для управління фінансами, логістикою, виробництвом і продажами. Це дозволяє

зменшити кількість помилок, прискорити виконання завдань та знизити витрати.

Впровадження інформаційних систем. *ERP (Enterprise Resource Planning)* та *CRM (Customer Relationship Management)* стали невід'ємною частиною управління сучасними підприємствами. Вони дозволяють ефективно координувати діяльність усіх підрозділів компанії та налагоджувати комунікацію з клієнтами.

Аналіз великих даних (*Big Data*). Сучасні підприємства накопичують значні обсяги інформації про клієнтів, партнерів та ринок. Використання технологій аналізу великих даних допомагає приймати обґрунтовані рішення, прогнозувати зміни на ринку та адаптувати стратегію компанії.

Застосування штучного інтелекту. Алгоритми машинного навчання дозволяють автоматизувати рутинні завдання, такі як обробка запитів клієнтів, прогнозування попиту на продукцію або послуги, а також персоналізація маркетингових кампаній.

Для досягнення мети дослідження автори пропонують розглянути переваги цифровізації для бізнесу. Цифровізація приносить значні переваги для підприємств.

Підвищення продуктивності праці. Автоматизація дозволяє зменшити навантаження на співробітників, скоротити час виконання рутинних завдань і зосередитися на стратегічно важливих процесах.

Впровадження цифрових технологій. Таке впровадження зменшує витрати на управління, маркетинг, логістику та інші аспекти бізнесу. Наприклад, онлайн-продажі значно дешевші за традиційну офлайн-торгівлю.

Цифрові платформи. Завдяки цифровим платформам підприємці можуть працювати на міжнародних ринках, продаючи товари та послуги клієнтам у різних країнах.

Чат-боти. Використання чат-ботів, мобільних додатків та інших цифрових каналів комунікації дозволяє швидко реагувати на потреби клієнтів і підвищувати їхню задоволеність.

Швидкість прийняття рішень. Завдяки сучасним аналітичним інструментам керівники можуть отримувати актуальну інформацію про стан бізнесу в режимі реального часу та швидко реагувати на зміни.

Відтак, цифровізація допомагає компаніям аналізувати дані та приймати рішення більш ефективно. Використовуючи цифрові

технології, компанії можуть автоматизувати процеси, створювати персоналізований досвід клієнтів і розробляти інноваційні продукти. Цифровізація пропонує компаніям можливість цифрового перегляду своєї бізнес-моделі. Оптимізація витрат, підвищення ефективності та задоволеності клієнтів – це найбільші можливості цифровізації. Однак існують також численні ризики та небезпеки, які стають очевидними, коли цифровізація недостатньо добре розуміється та нею керується. Нарешті, існує також погляд за межі підприємницького горизонту на соціальні можливості та ризики цифровізації. Наприклад:

Потреба у значних фінансових ресурсах. Впровадження цифрових технологій у підприємницьку діяльність потребує суттєвих фінансових вкладень. Для інтеграції сучасних ERP-систем (Enterprise Resource Planning) або автоматизованих виробничих ліній необхідні значні інвестиції. Такі витрати можуть бути такими наприклад як: закупівля обладнання та програмного забезпечення, це можуть бути сервери, мережеве обладнання, ліцензії на програмні продукти. Потім, оплата послуг розробників та консультантів для налаштування та адаптації системи під конкретні потреби бізнесу. Також підтримка та обслуговування. Щоб технологія працювала стабільно, необхідно регулярно оновлювати програмне забезпечення, обслуговувати обладнання, а це теж коштує грошей.

Малий та середній бізнес часто не має достатньо ресурсів для таких інвестицій, що стає бар'єром на шляху цифрової трансформації. Альтернативними рішеннями можуть бути державні гранти, інвестиційні програми, аутсорсинг ІТ-послуг або використання хмарних технологій.

Складність адаптації персоналу. Сьогодні цифровізація вимагає від співробітників нових знань та навичок. Проте: не всі співробітники готові до змін. Люди можуть боятися втратити роботу через автоматизацію процесів або відчувати стрес через необхідність навчатися. Зміни - дуже складно покинути зону комфорту. Також навчання та підвищення кваліфікації займає час. Проведення тренінгів, курсів чи сертифікації може суттєво вплинути на продуктивність роботи в період адаптації. І знову ж таки, важливо, що старші співробітники можуть мати більший опір до цифрових інновацій через відсутність досвіду роботи з технологіями.

Рішенням може бути поетапне впровадження нових систем із супроводом кваліфікованих наставників, що допоможуть працівникам адаптуватися поступово.

Загрози кібербезпеки. Зростання обсягів цифрових даних підвищує ризик кібератак, витоку конфіденційної інформації або втрати важливих даних. Якими можуть бути основні загрози, наприклад: кібератаки на корпоративні системи. Хакери можуть намагатися отримати доступ до важливих бізнес-даних або навіть заблокувати систему для отримання викупу (атаки типу ransomware). Витік конфіденційної інформації. Особисті дані клієнтів або фінансова інформація можуть потрапити в руки зловмисників, що призведе до втрати довіри з боку клієнтів і репутаційних збитків. Втрати важливих даних через ненадійні системи зберігання або помилки персоналу.

Для зниження таких ризиків підприємства повинні інвестувати в системи кіберзахисту, регулярно оновлювати програмне забезпечення, проводити навчання персоналу з питань інформаційної безпеки та створювати резервні копії важливих даних.

Регуляторні обмеження. Сучасні підприємства повинні дотримуватись законодавчих вимог у сфері цифрових технологій, таких як захист персональних даних або податкові зобов'язання для онлайн-бізнесу. Розглянемо декілька позицій таких, як захист персональних даних відповідно до міжнародних та національних норм (наприклад, GDPR в Європі). Підприємства повинні забезпечити безпеку даних клієнтів і співробітників. Далі, податкові зобов'язання для онлайн-бізнесу. Продаж товарів та послуг через інтернет потребує дотримання специфічних податкових правил і звітності. Виконання вимог електронної комерції. Це може включати наявність сертифікатів безпеки для сайтів, правила повернення товарів, захист прав споживачів тощо.

Недотримання цих вимог може призвести до штрафів, санкцій або навіть блокування діяльності підприємства.

Супротив змінам. Опір змінам може стати суттєвою перешкодою для цифрової трансформації. Це стосується як співробітників, так і керівництва компанії. Причинами такого спротиву можуть бити такі речі, як страх перед невідомим. Люди часто боятися того, чого не розуміють або чого не можуть контролювати. Відсутність достатньої інфор-

мації про переваги цифровізації та її вплив на бізнес. Звичка працювати "по-старому". Якщо певні процеси функціонують роками, працівники можуть не бачити необхідності в їх зміні. Для подолання такого роду спротиву необхідне зовсім і багато, лише чітко комунікувати вигоди від змін. Залучати співробітників до процесу трансформації на ранніх етапах та надавати підтримку та навчання для зниження стресу від нововведень.

Розуміючи недоліки цифровізації бізнес має навчитись використовувати її відповідально в своїй діяльності. Відтак, можна з упевненістю відзначити стабільність сучасних тенденцій та трендів, які чітко проглядаються та впливають на розвиток бізнесу.

Електронна комерція. Онлайн-торгівля сьогодні є однією з найперспективніших сфер бізнесу. Зростає популярність таких платформ, як: інтернет-магазини. Власні онлайн-платформи дозволяють підприємствам продавати товари та послуги безпосередньо споживачам, мінімізуючи витрати на оренду фізичних торгових точок. Маркетплейси (наприклад, Rozetka, Prom, Amazon, Etsy). Вони надають доступ до великої аудиторії клієнтів, однак вимагають сплати комісій або внесків за розміщення товарів. Соціальні мережі теж є не аби яким двигуном просування товарів продажу або послуг. Платформи на кшталт Instagram та Facebook активно впроваджують інструменти для електронної торгівлі, що дає змогу продавати товари прямо через соціальні канали. Можемо назвати основні переваги електронної комерції це по перше -доступ до глобального ринку. Підприємство може продавати свої товари та послуги не лише на локальному, а й на міжнародному рівні. По друге це: аналітика та персоналізація. Цифрові платформи дозволяють збирати дані про поведінку клієнтів, що допомагає краще розуміти потреби споживачів і налаштовувати маркетингові кампанії. І по третє - зниження витрат. Відсутність фізичної локації зменшує витрати на оренду, утримання персоналу та інші операційні витрати.

Проте, підприємства повинні враховувати конкуренцію, необхідність в інвестиціях у цифровий маркетинг та забезпечення кібербезпеки.

Фінансові технології (*FinTech*). FinTech швидко змінює фінансовий сектор, пропонуючи нові рішення для бізнесу. Цифрові платіжні системи (Google Pay, Apple Pay, PayPal) дозволяють споживачам здійснювати покупки онлайн швидко і безпечно. Мобільні банкінги спрощують управління фінансами підприємств та забезпечують доступ до рахунків у режимі реального часу. Блокчейн-рішення забезпечують прозорість фінансових операцій, знижують ризики шахрайства та прискорюють транзакції.

Переваги FinTech для бізнесу очевидні. Підвищення швидкості фінансових операцій. Онлайн-платежі обробляються майже миттєво, що позитивно впливає на обіг коштів. Зменшення операційних витрат. Цифрові фінансові сервіси часто є дешевшими, ніж традиційні банківські послуги. Розширення доступу до фінансування. FinTech-платформи пропонують альтернативні методи кредитування, зокрема краудфандинг, P2P-кредитування та онлайн-позики.

Водночас, компаніям слід дотримуватись фінансових регуляцій та забезпечувати безпеку електронних транзакцій.

Дистанційна робота. Завдяки хмарним технологіям та цифровим платформам дистанційна робота стала звичним явищем для багатьох підприємств. Хмарні сервіси (Google Workspace, Microsoft 365, Zoom, Slack) дозволяють співробітникам працювати з будь-якої точки світу, залишаючись на зв'язку з командою. А такі інструменти управління проектами, як (Trello, Asana, Monday.com) забезпечують координацію завдань навіть за відсутності фізичної присутності працівників в офісі. До переваг дистанційної роботи можемо віднести такі визначення, як наприклад гнучкість. Тобто: співробітники можуть організувати свій робочий час ефективніше, що підвищує продуктивність. Також зменшення витрат на офіс. Бізнес може скоротити витрати на оренду, комунальні послуги та обладнання робочих місць. І вочевидь доступ до глобальних талантів. Підприємство може наймати спеціалістів з різних країн, не обмежуючись лише місцевим ринком праці..

Однак дистанційна робота потребує налагодженої внутрішньої комунікації та ін-

струментів для контролю результатів діяльності співробітників.

Інтернет речей (*IoT*). Також дуже цікавим є інтернет речей (*Internet of Things*) це мережа фізичних пристроїв, підключених до інтернету, які можуть збирати, передавати та обмінюватися даними між собою без втручання людини. Він змінює підхід до збору, аналізу та використання даних у бізнесі. Наприклад: промислові датчики збирають дані про роботу обладнання, що дозволяє автоматизувати виробничі процеси та мінімізувати ризики поломок. А розумні пристрої в офісах можуть контролювати споживання енергії, кліматичні умови та безпеку приміщень. З рахунок цього ми маємо: підвищення ефективності за рахунок автоматизації рутинних операцій, оптимізацію витрат завдяки точному контролю над ресурсами та процесами, покращення обслуговування клієнтів. Пристрої IoT можуть надавати інформацію про споживчі звички, що дозволяє пропонувати більш персоналізовані послуги. Проте впровадження IoT потребує належного управління даними та забезпечення кібербезпеки.

Штучний інтелект та машинне навчання. Штучний інтелект (AI) та машинне навчання (ML) відкривають нові можливості. Ці технології дозволяють підприємствам покращувати взаємодію з клієнтами, аналізувати ринок і прогнозувати зміни. Зараз набагато легше проводити аналіз великих обсягів даних для виявлення тенденцій та закономірностей на ринку. Можливо впроваджувати автоматизація обслуговування клієнтів через чат-боти, які забезпечують швидку комунікацію та підтримку. Завдяки штучному інтелекту стає легшим прогнозування попиту та оптимізація виробничих і логістичних процесів. Перевагами AI та ML для бізнесу буде підвищення точності прийняття рішень завдяки аналізу даних у реальному часі, зниження витрат на ручну працю за рахунок автоматизації рутинних завдань та підвищення задоволеності клієнтів завдяки персоналізованим рекомендаціям та швидкому реагуванню на запити.

Світ сьогодення зазнає швидких змін під впливом мегатренду цифровізації. Людство знаходиться на порозі ери, коли цифрова

трансформація є не просто можливістю, а необхідністю прогресу в економіці та суспільстві. Зростаюче проникнення технологій у всі сфери життя є важливими рушійними силами та вказує на нові тенденції цифровізації, які сприяють інноваціям та ефективності до неймовірних масштабів. Цифрова стратегія бізнесу має бути побудована на надійному фундаменті, який дозволяє впроваджувати інновації, мінімізує ризики та максимально використовує переваги цифровізації. Це включає визначення як можливостей, так і загроз, а також використання інтелектуального управління ресурсами, щоб переконатися, що ваша компанія готова до майбутніх змін.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Цифровізація стала невід'ємною частиною розвитку сучасного підприємництва. Вона відкриває нові можливості для зростання, підвищення ефективності та конкурентоспроможності бізнесу. Однак, щоб досягти успіху в цифровій економіці, підприємствам необхідно бути гнучкими, готовими до змін і постійно адаптувати свої стратегії до нових умов ринку. Комплексний погляд на цифрову трансформацію показує, що мегатренд цифровізації не лише несе з собою прогресивні технологічні інновації, але й ставить перед компаніями нові виклики. Щоб вижити в змаганні за цифрову досконалість, необхідно розробити цифрову стратегію майбутнього, яка враховує не лише поточні події, але й довгострокові перспективи. Сталий розвиток цифровізації вимагає гнучкої адаптації корпоративної культури та структур до постійно мінливого цифрового ландшафту.

Таким чином, цифровізація — це не лише виклик, а й величезна можливість для розвитку, якою повинні скористатися підприємці, щоб залишатися конкурентоспроможними в умовах глобальної економіки.

Перелік використаних джерел

1. Бутко М. П. *Інноваційні технології в управлінні сучасним бізнесом*. Харків: Видавництво «Ранок», 2020, 198 с.
2. Гатило В. П., Шевченко, І. О. Логістика в умовах цифровізації: логістичний ланцюг та функціональні області. Часопис

економічних реформ. № 1(53). С. 78–85.
<https://doi.org/10.32620/cher.2024.1.10>

3. Гончарук А. В. *Цифрова економіка: можливості та виклики для підприємництва*. Київ: Видавничий дім «Академія», 2021, 256 с.

4. Ємельянов В. М. *Фінансові технології та цифровізація бізнесу*. Дніпро: Видавництво ДНУ, 2020, 215 с.

5. Паламарчук І. В. Вплив цифрових трансформацій на розвиток підприємництва в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № 3. С. 45–58.

6. Проценко О. В., Діденко Т. О. *Інформаційні системи та технології в підприємстві*. Львів: Видавництво ЛНУ ім. І. Франка, 2019, 284 с.

7. Шевченко І. О. Стратегія сфери цифрової трансформації бізнес-середовища України. *Збірник праць XX Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації»*, Тернопіль, 2023, С. 769-772.

8. Gartner. Top Trends in Digitalization for Businesses in 2024. URL: <https://www.gartner.com> (дата доступу: 1 серпня 2024 р.)

9. Mishchenko D., Shevchenko I., Babinin D., Vdovichen A., Verstiak O. Standardisation of data in logistics and business operations. *Multidisciplinary Reviews*, 7, 2024 spe006.
<https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe006>

References

1. Butko, M. P. (2020). *Innovative technologies in modern business management*. Kharkiv: Ranok Publishing House, 198.

2. Hatylo, V. P., Shevchenko, I. O. (2024). Logistics in the context of digitalization:

logistics chain and functional areas. *Time Description Of Economic Reforms*, (1), 78–85.
<https://doi.org/10.32620/cher.2024.1.10>

3. Honcharuk, A. V. (2021). *Digital economy: opportunities and challenges for entrepreneurship*. Kyiv: Academy Publishing House, 256.

4. Yemelyanov, V. M. (2020). *Financial technologies and digitalization of business*. Dnipro: DNU Publishing House, 215.

5. Palamarchuk, I. V. (2021). The impact of digital transformations on the development of entrepreneurship in Ukraine. *Economy and Society*, (3), 45–58.

6. Protsenko, O. V., & Didenko, T. O. (2019). *Information systems and technologies in entrepreneurship*. Lviv: Publishing house of the I. Franko Lviv National University, 284 p.

7. Shevchenko, I. O. (2023). Strategy of the digital transformation of the business environment of Ukraine. Proceedings of the XX International Scientific and Practical Conference of Young Scientists “*Economic and Social Development of Ukraine in the XXI Century: National Vision and Challenges of Globalization*”, Ternopil, 769-772.

8. Gartner. Top Trends in Digitalization for Businesses in 2024. URL: <https://www.gartner.com> (Access date: August 1, 2024)

9. Mishchenko, D., Shevchenko, I., Babin-in, D., Vdovichen, A., and Verstiak, O. (2024). Standardization of data in logistics and business operations. *Multidisciplinary Reviews*, 7, 2024 spe006.
<https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe006>

Стаття надійшла
до редакції : 15.10.2024 р.

Стаття прийнята
до друку: 30.12.2024 р.

Бібліографічний опис для цитування :

Шевченко І. О. Переселков В. І. Цифровізація і підприємництво: основні аспекти сьогодення. *Часопис економічних реформ*. 2024. № 4(56). С. 115–121.

